

پیام حضرت ایه الله العظمی مکارم شیرازی (مدظله العالی):

به همایش ملی قرآن و روابط بین الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

بسیار جای مسرت است که برای نخستین بار این همایش با شکوه پیرامون قرآن و روابط بین الملل تشکیل می شود و لازم می دانم به همه شما عزیزان و دست اندرکاران محترم صمیمانه تبریک بگویم.

حقیقت این است که قرآن مجید جهان انسانیت را به صورت یک کشور می بیند و همه را به عنوان شهروندان آن می داند. خطاب «يَا أَيُّهَا النَّاسُ؛ این مردم»؛ «يَا بَنِي آدَمَ؛ این فرزندان آدم» و «يَا عِبَادِي؛ ای بندگان من» و تعبیر «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ» (سوره انبیاء، آیه ۱۰۷) و همچنین تعبیر به «لِنُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ» (سوره انعام، آیه ۱۹) همه گواه بر این معنا است.

بنابراین دیدگاه نهایی قرآن گرد آمدن همه انسانها در یک کشور بزرگ به پهنه تمام روی زمین است ولی مادام که به آن دیدگاه نهایی نرسیده ایم و مرزهای جغرافیایی و سیاسی ماها را از هم جدا می سازد باید روح وحدت در میان تمام کشورهای جهان حکمفرما باشد و بهترین روابط مبنی بر صلح و عدالت در میان آنها برقرار گردد.

اینکه بعضی تصور می کنند اسلام مردم دنیا را به دو گروه جدا از یکدیگر تقسیم کرده: مسلمان و غیرمسلمان و ارتباط نزدیک را تنها در میان مسلمانان قائل است اشتباه محض است. اسلام غیرمسلمانان را به چهار گروه تقسیم می کند:

۱- اهل ذمه یعنی آنها که در کشورهای اسلامی زندگی می کنند و پیمان دوستی و همکاری و همفکری با مسلمین آن کشور دارند که در سایه حکومت اسلام از تمام حقوق شهروندی برخوردارند و جان و مال و حیثیت آنها کاملاً محفوظ است و قرآن و روایات اسلام گواه آن است.

۲- معاهدین یعنی غیر مسلمانانی که در خارج از کشورهای اسلامی زندگی می کنند و با مسلمانان پیمان دوستی دارند و به نشانه آن سفیر مبادله کرده و روابط خوب بر اساس احترام متقابل دارند و مادام که به این رابطه احترام گذارند باید به آن احترام گذارد همانگونه که قرآن می گوید: «إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ» (سوره توبه، آیه ۷) و نیز می فرماید: «فَاتِمُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ» (سوره توبه، آیه ۴).

۳- آنها که رابطه سیاسی و تعهد خاصی با ما ندارند، در عین حال هیچ گونه عمل خصمانه نسبت به مسلمین انجام نمی دهند. قرآن می گوید به آنها نیکی کنید و عدالت را درباره آنان رعایت نمایید: «لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ»؛ خدا شما را از نیکی کردن و رعایت عدالت نسبت به کسانی که در امر دین

با شما پیکار نکردند و از خانه و دیارتان بیرون نراندند نهی نمی‌کند؛ چرا که خداوند عدالت پیشگامان را دوست دارد». (سوره ممتحنه، آیه ۸)

۴- محاربین آنها که روابط خصمانه‌ای با مسلمین دارند، زمین آنها را اشغال کرده و مسلمانان بیگناه را به خاک و خون می‌کشند و در حال جنگ هستند. اسلام درباره آنها می‌گوید: باید در برابر آنها شجاعانه بایستید: «إِنَّمَا يَنْهَاكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ»؛ خداوند شما را تنها از دوستی و رابطه با کسانی نهی می‌کند که در امر دین با شما پیکار کردند و شما را از خانه‌هایتان بیرون راندند و (کسانی که) به بیرون راندن شما کمک کردند و هر کس با آنان رابطه دوستی داشته باشد ستمکار است». (سوره ممتحنه، آیه ۹).

حتی درباره محاربین می‌گوید آنها واقعاً در کار خود تجدید نظر کردند و دست از محاربه برداشتند و دست دوستی به سوی شما دراز کردند مزاحم آنها نشوید و از پیشنهاد صلح و آشتی استقبال کنید. «فَإِنْ اعْتَرَفْتُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ...»؛ پس اگر از شما کناره‌گیری کرده و با شما پیکار نمودند، (بلکه) پیشنهاد صلح کردند، خداوند برای شما راهی برای تعرض بر آنان قرار نداده است». (سوره نساء، آیه ۹۰)

به این ترتیب اسلام خطوط روشنی در روابط بین‌الملل با همه مردم جهان ترسیم کرده و مسلمانان را به حفظ آن دعوت نموده است.

امیدوارم این همایش بزرگ فصل تازه‌ای در روابط مردم جهان و آگاهی نسبت به تعلیمات قرآن بگشاید و به سوءظن‌ها و ناآگاهی‌هایی که در گوشه و کنار راجع به مسلمانان و قرآن مجید است پایان دهد.

بار دیگر مراتب تشکر صمیمانه خود را از تشکیل این همایش سودمند و پربرابر می‌دارم والسلام علیکم ورحمه‌الله و برکاته